

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

OMBUDSMAN

IZVEŠTAJ

NACIONALNOG MEHANIZMA ZA PREVENCIJU TORTURE

u vezi poseta policijskim stanicama

Upućen: G. Xhelal Sveçla, ministar na dužnosti
Ministarstvo Unutrašnjih Poslova

G. Gazmend Hoxha, generalni direktor
Policija Kosova

Kopija: G. Habit Hajredini, direktor
Kancelarija premijera - Kancelarija za dobro upravljanje

Priština, 27 oktobar 2025.god.

Uvod

U skladu sa članom 135, stav 3, Ustava Republike Kosova i članom 17. Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu, Nacionalni mehanizam Ombudsmana za prevenciju torture (u daljem tekstu: NMP), posetio je policijske stanice, kao u nastavku:

- Regionalni centar za zadržavanje u Prištini;
- Policijska stanica u Mitrovici – Sever;
- Policijska stanica u Zvečane;
- Policijska stanica u Leposavić;
- Policijska stanica “Jug” u Prištini;
- Policijska stanica “Sever” u Prištini;
- Policijska stanica u Đakovici;
- Policijska stanica u Mališevu;
- Policijska stanica u Orahovcu;
- Policijska stanica u Prizren.

Na osnovu člana 17. Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu, Nacionalni mehanizam ima mandat da u bilo koje vreme i bez najave obilazi sva mesta na kojima se drže lica lišena slobode, uključujući policijske stanice, pritvorske centre, zatvore, mesta u kojima se drže stranci lišeni slobode, psihijatrijske i ustanove socijalne zaštite itd.

Stoga je ove godine Ombudsman, preko Mehanizma, posetio deset policijskih stanica.

Cilj poseta

Cilj poseta poseta navedenim policijskim stanicama bio je da se oceni da li su ispoštovana osnovna prava uhapšenih: pravo da člana porodice ili drugog lica, prema njegovom izboru, obavesti o razlogu hapšenja; pravo na branioca; pravo na medicinske usluge kao i uslove smeštaja u centrima policijskog zadržavanja. Ova prava su definisana i garantovana Ustavom Republike Kosova, Zakonom br. 04/L-076 o policiji, Zakonikom o krivičnom postupku i međunarodnim standardima.

Saradnja sa Mehanizmom tokom poseta

1. Prilikom poseta navedenim stanicama, Policija je Mehanizmu pružila potpunu saradnju. Ekipa je, bez odlaganja, imala pristup svim prostorima u svakoj policijskoj stanici. Ekupi su date sve potrebne informacije za izvršenje zadatka, omogućen je uvid u svu traženu dokumentaciju, a omogućeno je i ispitivanje uhapšenih lica, bez prisustva policijskih službenika.

Garancije protiv zloupotrebe

2. Prava lica uhapšenih od strane policije definisana su i garantovana Ustavom Republike Kosovo, Zakonikom o krivičnom postupku i međunarodnim instrumentima sadržanim u Ustavu Republike Kosovo.
3. Evropski komitet za prevenciju torture (u daljem tekstu: Evropski komitet) je u svom 2-om Opštem izveštaju, objavljenom 1992. godine, istakao značaj tri osnovna prava lica

uhapšenih od strane policije, a to su: pravo da o hapšenju obavesti treće lice po svom izboru (člana porodice, prijatelja, konzulat); pravo na advokata i pravo na pregled od strane lekara, po njegovoj želji (osim lekarskog pregleda od strane policijskih organa).¹

4. Prema Evropskom komitetu, ova prava su osnovne garancije protiv fizičkog zlostavljanja i treba da se primene od prvog trenutka lišenja slobode, bez obzira na to kako je to definisano u pravnom sistemu jedne zemlje.
5. Važeće zakonodavstvo Republike Kosovo, ova osnovna prava lica koja su uhapšena i pritvorena od strane policijskih organa takođe su predviđena Ustavom Republike Kosovo, Zakonikom o krivičnom postupku i Zakonom o policiji.

Tretman

6. Mehanizam je obavio razgovore sa nekoliko osoba koje su bile privedene u nekim od navedenih policijskih stanica, ali nije primio nijednu žalbu protiv postupanja prema njima ili u vezi nepoštovanja njihovih prava. Štaviše, bilo je niz izjava pritvorenika da su policajci u centrima za zadržavanje prema njima postupali profesionalno i pošteno. Takođe, pritvorenici nisu tvrdili da su im uskraćena osnovna prava, kao što su: pristup advokatu, pristup zdravstvenim uslugama i obaveštavanje porodice, prava koja su zagarantovana zakonima koji su na snazi u Republici Kosova.
7. Pored toga, tokom poseta pomenutih policijskih stanica, Mehanizam je pregledao relevantnu dokumentaciju i uočio da sve policijske stanice poseduju standardni dokument (dosije uhapšenog/pritvorenika), u kojem se evidentiraju svi podaci u vezi sa uhapšenim, u skladu sa članom 170. Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosova.

Fizički uslovi u ovim policijskim stanicama

8. Na osnovu Standardnih operativnih procedura, centri za zadržavanje moraju biti u skladu sa Preporukama Evropskog komiteta za prevenciju torture (u daljem tekstu: Evropski komitet), zasnovanim na Konvenciji protiv torture i drugog okrutnog, nehumanog i ponižavajućeg postupanja.²
9. Dana 31. januara 2025. godine, prilikom posete Regionalnom centru za zadržavanje u Prištini, Mehanizam je utvrdio da nema poboljšanja u infrastrukturnim i radnim uslovima, jer je izgradnja novog centra još uvek u toku, u zavisnosti od vremenskih uslova i dinamike radova građevinske kompanije. Trenutno funkcionišu samo dve ćelije, dok su ostale van upotrebe zbog curenja vode iz toplovoda. U slučajevima prenaseljenosti, pritvorena lica se prebacuju u druge centre za zadržavanje (u Glogovcu, Gračanici, Podujevu i Lipljanu). Unutrašnje obuke se održavaju redovno (40 obaveznih sati). Za 10. februar planirana je obuka za nove policijske službenike. Tokom posete, Mehanizam je pregledao dosjee pritvorenih lica i utvrdio da su oni upoznati sa svojim pravima i da imaju pristup medicinskim uslugama, uključujući hitnu pomoć i prevoz do bolnice uz policijsku pratnju u hitnim slučajevima. Međutim, uočen je nedostatak sredstava za higijenu, kao i problemi sa snabdevanjem osoblja uniformama i čizmama – izuzetak je samo nova generacija osoblja, koja je redovno snabdevena odećom. Dana 8. jula 2025.

¹ Vidi: <https://rm.coe.int/16806cea2f/>

² Policija Kosova, Standardne operativne procedure za centre za zadržavanje, DDO-04/0121/2016, pika 1.6, faqe 4.

godine, prilikom još jedne posete ovom centru, ekipa Mehanizma se iz prve ruke uverila da je izgradnja novog centra pri kraju.

10. Mehanizam je 13. marta 2025. godine posetio policijsku stanicu u Mitrovici – sever. Tokom sastanka, komandir je obavestio da se trenutno izvode infrastrukturni radovi u policijskim stanicama Zvečan i Leposavić, a uskoro se očekuje početak radova u Policijskoj stanici na severu Mitrovice. Svrha posete je bila upoznavanje sa planovima i razvojem renoviranja u toku, kao i generalna procena postojećih uslova pre završetka radova. Sastanku koji je održan u Policijskoj stanici u Mitrovici – Sever prisustvovali su i predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, OEBS-a i policije, gde je razgovarano o drugim pitanjima koja se nadovezuju sa radom institucija.
11. Dana 13. marta 2025. godine, Mehanizam je posetio policijsku stanicu u Zvečanu. Prilikom posete konstatovano je da su radovi na renoviranju u završnoj fazi. Centar za zadržavanje se sastojao od tri sobe – dve dvokrevetne i jedne sobe sa jednim krevetom – sve sa prirodnim osvetljenjem i dovoljnom ventilacijom. Sobe su opremljene novim dušecima i ćebadima, dok je sistem kamera bio u funkciji, a privatnost pritvorenih lica je osigurana.
12. Mehanizam je 13. marta 2025. godine posetio policijsku stanicu u Leposaviću. Tokom posete konstatovano je da su radovi na renoviranju u završnoj fazi. Centar za zadržavanje se sastojao od četiri sobe – dve dvokrevetne i dve jednokrevetne – sve sa prirodnim osvetljenjem i dovoljnom ventilacijom. Prostorije su opremljene novim dušecima i ćebadima, dok je sistem kamera bio u funkciji, osiguravajući nadzor i poštovanje privatnosti pritvorenih lica.
13. Mehanizam je 14. marta 2025. godine posetio Policijsku stanicu „Jug“ u Prištini, koja je među stanicama sa najvećim brojem prijema u regionu, sa oko 5.000 - 6.000 slučajeva godišnje. Stanica nema centar za zadržavanje, pa se uhapšena lica zadržavaju do šest sati, nakon čega se prebacuju u odgovarajuće centre za zadržavanje. Intervjui sa uhapšenima obavljaju se u istražnim kancelarijama. Prema rečima kapetana Policijske stanice „Jug“, od privedenih lica nisu primili nijednu žalbu na maltretiranje i trenutno nijedan policijski službenik nije pod istragom Policijskog inspektorata Kosova po ovom pitanju. Departman za istrage deluje nezavisno od komandira stanice i odgovara direktno svom nadređenom. Sigurnosne kamere su postavljene u nekoliko prostorija, posebno u prostoriji koja je namenjena za slučajeve nasilja u porodici. Iako je izvršeno nekoliko renoviranja, potrebna su dalja poboljšanja. Problem sa grejanjem, identifikovan u prošlosti, rešen je priključenjem na sistem centralnog grejanja "Termokos". Snabdevanje opštim materijalom bilo je zadovoljavajuće, međutim, uočene su velike nestašice štampača i vozila, što otežava proces rada. Načelnik za istrage je obavestio da je 1. januara 2024. godine izvršena reorganizacija istražnog sektora i trenutno ima 127 službenika raspoređenih u tri jedinice: "Jug", "Centar" i "Sever". Nedostatak adekvatnog prostora i podela na različite jedinice otežava rad. Jedinica "Jug" trenutno ima 46 istražitelja, jedinica "Centar" 36, a jedinica "Sever" 23 istražitelja. Podnesen je zahtev za povećanje broja zaposlenih, posebno zbog povećanja broja slučajeva nasilja u porodici - 29 slučajeva u "Jugu" i 20 slučajeva u "Centru" samo u periodu januar-mart 2025. godine. Prvi put su postavljeni elektronski lokatori za žrtvu i počinioca, ali su uređaji imali tehničkih problema (buka tokom rada). Što se tiče uslova rada, Mehanizam je uočio da šest istražitelja dele istu kancelariju i da imaju samo dva kompjutera na raspolaganju, od

kojih je jedan van funkcije. Prostorija za intervjuje je opremljena kamerama, ali nije prikladna. Prijateljska soba je bila u dobrom stanju, zahvaljujući donaciji Evropske unije. Međutim, glavni problem ostaje nedostatak vozila, higijenskog materijala i uniformi, koji nisu distribuirani od 2017. godine. Osoblje pokriva svoje troškove za civilnu odeću i, kako je naveo, ne dobijaju naknadu za 13. platu, ni za rad vikendom, ni za noćne sate.

14. Mehanizam je 3. aprila 2025. godine posetio policijsku stanicu „Sever“ u Prištini, gde se sastao sa komandirima i zamenikom komandira stanice, kojima je saopštena svrha posete. Stanica „Sever“ pokriva teritoriju od 532 km², što je oko trećine površine Prištine, i aktuelno funkcioniše u opštinskom objektu u naselju Arbëria, gde se privremeno nalazi. Ova stanica nema centar za zadržavanje; uhapšeni ostaju do 6 sati i podvrgavaju se intervjuu se u kancelarijama policijskog osoblja. Osoblje stanice čini 159 policajaca, uključujući 25 žena i 4 službenika iz nevećinskih zajednica (3 Srbina i 1 Rom). Departman za istrage radi samostalno i ne odgovara komandiru stanice. Stanica je dobro snabdevena radnim materijalom, ali problemi sa štampačima utiču na njenu efikasnost. Takođe, uočena je potreba za više prevoznih vozila zbog velike teritorijalne pokrivenosti. Obuke osoblja namenjene osoblju redovno se održavaju u Policijskoj akademiji.
15. Dana 14. aprila 2025. godine, ekipa Mehanizma posetila je policijsku stanicu u Đakovici, počevši od centara za zadržavanje. Od šest pritvorskih prostorija, samo tri su bile funkcionalne i opremljene aktivnim kamerama. Nova ventilacija je puštena u rad pre mesec dana, ali higijena nije bila na odgovarajućem nivou. Tokom posete, ekipa je intervjuisala dve pritvorene osobe, koje su izjavile da se od trenutka hapšenja prema njima dobro postupalo i da nemaju pritužbi. Kapetan stanice je obavestio da je objekat izgrađen 2007. godine i da nije bilo renoviranja, uprkos ponovljenim zahtevima. Nije prijavljen nijedan slučaj zlostavljanja, a stanica ima jednu prijateljsku sobu za zadržavane. Stanica ima prijateljsku sobu, ima dovoljno vozila, ali česti kvarovi ometaju izvršavanje zadataka. Takođe, evidentirane su stalne poteškoće sa opremom za fotokopiranje i štampanje, što utiče na efikasnost rada.
16. Dana 26. maja 2025. godine, Mehanizam je posetio policijsku stanicu u Mališevu i utvrdio da je situacija u njoj ostala ista kao i prethodnih godina, pošto nije preduzeta nikakva radnja da se Centar za zadržavanje operacionalizuje. Stanica ima pet prostorija za zadržavanje, ali nijedna od njih nije funkcionalna već nekoliko godina, zbog oštećenja kamera i neodgovarajućih uslova. Nefunkcionalnost Centra predstavlja ozbiljan izazov, jer svi pritvorenici moraju biti da se šalju u druge stanične centre, što povećava radno vreme osoblja, uzrokuje kašnjenja u obavljanju zadataka i povećava logističke zahteve i operativne troškove za vozila. Policijska stanica Mališevo takođe ima Prijateljsku sobu, finansiranu od strane opštine, koja pruža odgovarajuće uslove za intervjuisanje i boravak dece.
17. Mehanizam je 26. maja 2025. godine posetio policijsku stanicu u Orahovcu, koja ima tri sobe za zadržavanje sa po dva kreveta, opremljene nadzornim kamerama. Ekipa je obavestena da se situacija nedostatka vozila poboljšala; stanica ima četiri vozila, što nije dovoljno za operativne potrebe. Takođe, i dalje nedostaju uniforme za policijske službenike i još uvek je aktuelan problem sa fotokopirnom opremom. Prijateljska soba je dobro uređena i pogodna za razgovore i boravak dece. Ekipa Mehanizma je takođe obavestena da se pritvorenici iz Mališeva i neki iz Đakovice šalju u pritvorski centar u Orahovcu, što predstavlja veliki broj pritvorenika i izazove za policijske službenike u

rukovođenju i obavljanju njihovih dužnosti. Narednik i drugi policijski službenici su obavestili da je budžet opredeljen za renoviranje policijske stanice u Orahovcu, uključujući i Centar za zadržavanje. U okviru ovog projekta stanica će biti opremljena liftom, stepenicama za vanredne situacije i parkingom za stanicu.

18. Mehanizam je 28. maja 2025. godine posetio Policijsku stanicu Prizren, gde se prvo sastao sa službenikom zaduženim za smenu, koji je ekipu inofmisao o opštem funkcionisanju Centra za zadržavanje. Centar ima pet soba za zadržavanje i radi sa šest službenika, uključujući jednu ženu. Smatra se da je osoblje nedovoljno, jer u pojedinim smenama radi samo jedan službenik. Opšti uslovi u Centru su bili dobri: funkcionalna ventilacija, novi dušeci sa dovoljnim rezervama, hrana se obezbeđuje tri puta dnevno iz Pritvorskog centra u Prizrenu, kamere su aktivne i osoblje ima dovoljno opreme i uniformi. Međutim, identifikovano je nekoliko izazova. Najznačajniji je nedostatak kupatila-toaleta u prostorijama za zadržavanje, jer trenutno postoji samo jedno zajedničko kupatilo-toalet u hodniku, što otežava upravljanje zbog nedostatka osoblja. Zatraženo je da se, slično kao i u drugim centrima, kupatila-toaleti ugrade u prostorije za zadržavanje. Takođe je izveštavano da je fotokopirna oprema nefunkcionalna već pet meseci, te da je zbog toga osoblje prinuđeno da radi kopije u policijskoj upravi ili privatnim preduzećima, uz naknadu. Tokom posete, Mehanizam je obavio razgovore sa dva privedena lica, koja su potvrdila da su prema njima dobro postupali i danisu imali žalbi na postupanje policije.
19. Što se tiče informativnih materijala (brošura) koji ilustruju ljudska prava, u nekim od navedenih centara za zadržavanje bili su postavljeni na zidovima, dok su u drugim izostali. Policijski službenici su objasnili da se pamfleti o pravima pritvorenih lica redovno postavljaju, ali ih sami pritvorenici često uklanjaju ili oštećuju.
20. Također, kao i prethodnih godina, prilikom ovogodišnjih poseta navedenim stanicama, Mehanizam je upoznat da najveći izazov za policijske službenike predstavljaju osobe koje koriste opojne supstance i osobe sa problemima mentalnog zdravlja. Ove kategorije se smatraju posebno teškim za upravljanje, jer zahtevaju kontinuirani nadzor od 48 sati zbog rizika od samopovređivanja ili samoubistva. Prema rečima policijskih službenika, ova lica predstavljaju opasnost kako za sebe tako i za policijsko osoblje, s obzirom da osoblje nema specijaliziranu obuku za postupanje i upravljanje ovim kategorijama pritvorenika.
21. Također, u svim navedenim stanicama Mehanizam je primio žžalbe policijskih službenika zbog njihovih radnih uslova. Među najistaknutijim pitanjima su: radni staž, hronična oboljenja službenika, nedostatak otpremnina i opšti uslovi rada.

Zdravstvena nega

22. Što se tiče medicinskih usluga, kao osnovnog prava lica lišenih slobode od strane policije, ove usluge se pružaju od strane javnih zdravstvenih ustanova, kao što su Centar porodične medicine (CPM) i Univerzitetski klinički centar (UKC), u zavisnosti od potreba za lečenjem. U vezi sa ovim pravom, Nacionalni mehanizam za prevenciju torture (u daljem tekstu: Mehanizam) nije primio nijednu žalbu od intervjuisanih osoba. Takođe, iz pregledane dokumentacije uočeno je da je policija u ličnim dosijeima pritvorenika evidentirala obaveštenje o pravu na korištenje zdravstvenih usluga, kao i slučajeve u kada im je pružena medicinska pomoć.

23. Štaviše, Mehanizam beleži pozitivnu praksu u većini policijskih stanica, gde se uhapšena lica, uključujući maloletne i punoletne osobe, prije upućivanja u pritvor, upućuju na lekarske preglede u najbliži centar porodične medicine.

Hrana

24. Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosovo propisuje da u slučajevima kada je lice lišeno slobode duže od 12 sati, istome se moraju obezbediti tri obroka hrane dnevno. Uhapšenim licima koja se upućuju u pritvor pružaju se tri obroka hrane u roku od 24 sata, u skladu sa ugovorom između policije i ugovorne kompanije. Međutim, u vezi sa ishranom u većini navedenih policijskih stanica, Mehanizam je od policijskih službenika obavešten da su uhapšena lica izrazila zabrinutost u vezi sa niskim kvalitetom i nedovoljnom količinom hrane koja im se obezbeđuje prema predmetnom ugovoru.

Podnošenje žalbi od strane privedenih lica

25. U vezi sa njihovim tretmanom od strane Kosovske policije, uhapšena lica imaju pravo da podnesu žalbe policijskoj stanici u kojoj se nalaze, Policijskom inspektoratu Kosova, kao i spoljnim nadzornim telima, kao što su Mehanizam i nevladine organizacije, kojima je dozvoljeno da posećuju mesta lišenja slobode. U cilju lakšeg pristupa uslugama ove institucije i omogućavanja poverljivog podnošenja žalbi, Ombudsman je postavio kutije za žalbe u policijskim stanicama u kojima se nalaze ćelije za zadržavanje uhapšenih lica. Ove kutije se mogu otvoriti samo od strane ovlašćenih lica Ombudsmana. Vredi istaknuti da, iako su ove kutije otvorili regionalni službenici Ombudsmana, do sada nije pronađena nijedna žalba pritvorenih lica.

Zaštita mentalnog zdravlja Kosovske policije

26. Kosovska policija ima ključnu ulogu u garantovanju javne bezbednosti, kao i u očuvanju i zaštiti prava građana. Ove odgovornosti često izlažu policijsko osoblje emocionalno nabijenim situacijama, traumama i hroničnim stresom. U tom kontekstu, psihološka podrška policijskim službenicima, kao i građanima koji dobijaju usluge policije, predstavlja suštinski element profesionalizma i efikasnosti institucije.
27. Mehanizam je uočio da Direkcija zdravstvenih usluga deluje u Kosovskoj policiji, koja je deo Divizije za osoblje i administraciju u okviru Departmana za ljudske resurse. Prema dobijenim informacijama, u ovoj direkciji su angažovana tri klinička psihologa, kao i specijalisti oftalmologije i epidemiologije, koji su prvo primljeni u zvanje lekara opšte prakse, a potom specijalizovali u određenim oblastima. Mehanizam je konstatovao da trenutno nema specijalista porodične medicine ili psihijatra, a broj kliničkih psihologa je vrlo ograničen. Takođe, nedostaju adekvatni uslovi za rad psihologa, jer nemaju dovoljno i adekvatnih prostora za održavanje psiholoških seansi. Mehanizam procenjuje da bi povećanje broja psihologa značajno doprinelo poboljšanju dobrobiti policijskog osoblja, s obzirom da je rad policije često povezan sa traumatskim događajima i situacijama opasnim po život. Nedostatak psihološke podrške može povećati rizik od poremećaja kao što su posttraumatski stresni poremećaj (PTSP), depresija, anksioznost i profesionalno izgaranje. U tom smislu, psiholozi bi mogli pružiti specijaliziranu pomoć, uključujući terapijske sesije i obuku za upravljanje stresom. Isto tako, njihovo angažovanje u istražnim i operativnim procesima poboljšalo bi kvalitet istraga i smanjilo mogućnost proceduralnih grešaka.

28. Mehanizam smatra da bi povećanje broja kliničkih psihologa, uključujući njihov raspored u svakom regionu, donelo značajne koristi Kosovskoj policiji. To bi pomoglo u sprečavanju zlostavljanja i prekomerne upotrebe sile, poboljšalo spremnost za vanredne situacije i masovne traumatske događaje i smanjilo izostanak zbog problema sa mentalnim zdravljem.

Konstatacije Ombudsmana o uslovima rada policije

29. Ombudsman uočava da u Regionalnom centru za zadržavanje u Prištini nije izvršena nabavka novih uniformi za policijske službenike, dok je snabdevanje higijenskim materijalom i dalje nedovoljno.

30. Ombudsman smatra da Policijska stanica "Jug" u Prištini nije snabdevena novim uniformama za policijske službenike, snabdevanje higijenskim materijalom je i dalje nedovoljno. Konstantan je nedostatak i kvar na fotokopirnom sistemu, a postoji i nedostatak IT (PC) opreme. Uhapšena lica koja se u ovoj stanici zadržavaju do 6 sati se saslušavaju i borave u istražnoj kancelariji, zbog nedostatka prostora za kratkotrajni boravak.

31. Ombudsman smatra da Policijskoj stanici "Sever" u Prištini nedostaje redovno snabdevanje tonerima za štampače, kao i redovno servisiranje opreme. Uhapšena lica koja se u ovoj stanici zadržavaju do 6 sati borave u kancelarijama policijskog osoblja, zbog nedostatka prostora za kratkotrajni boravak. Takođe, postoji nedostatak vozila za prevoz zbog velike teritorijalne pokrivenosti navedene stanice.

32. Ombudsman zaključuje da su u policijskoj stanici u Đakovici, od šest prostorija za zadržavanje, samo su tri funkcionalne i opremljene aktivnim kamerama. Higijena u ovim prostorima nije na zadovoljavajućem nivou, dok u objektu izgrađenom 2007. godine nije bilo renoviranja i pored višestrukih zahteva. Vozila za prevoz su u dovoljnom borju, ali česti kvarovi na vozilima predstavljaju prepreku za obavljanje službenih dužnosti. Takođe, evidentirane su stalne poteškoće sa opremom za fotokopiranje i štampanje, što utiče na efikasnost rada.

33. Ombudsman zaključuje da u policijskoj stanici u Mališevu nijedna od pet prostorija za zadržavanje nije u funkciji, zbog oštećenja kamera i neodgovarajućih uslova za boravak.

34. Ombudsman zaključuje da u Policijsku stanicu u Orahovcu nedostaje snabdevanje uniformama za policijske službenike, dok je broj automobila nedovoljan za operativne potrebe. Takođe, ne funkcionalnost fotokopirne opreme direktno utiče na efikasnost rada.

35. Ombudsman zaključuje da u Policijskoj stanici Prizrena u prostorijama za zadržavanje nedostaju kupatila-toaleti, dok je fotokopirna oprema nefunkcionalna već pet meseci.

36. Ombudsman navodi da policijski službenici u navedenim policijskim stanicama najveći problem imaju sa osobama koje su korisnici opojnih supstanci i osobama sa problemima mentalnog zdravlja. Ove kategorije im otežavaju rad, jer ih je teško upravljati i moraju se stalno nadzirati 48 sati, zbog straha od pokušaja samopovređivanja/samoubistva. Ova lica predstavljaju opasnost za sebe i policijsko osoblje, jer osoblje nije obučeno za rukovanje ovim kategorijama zadržanih lica.

37. Ombudsman zaključuje da je zabrinutost dobio u svim policijskim stanicama i primetio da su uslovi rada policijskih službenika, u većini navedenih stanica, nepovoljni za rad, jer nedostaje inventar, štampači, higijenska sredstva i vozila.
38. Ombudsman zaključuje da bi povećanje broja kliničkih psihologa, uključujući njihov raspored u svakom regionu, donelo značajnu korist Kosovskoj policiji. To bi pomoglo u sprečavanju zloupotreba i prekomerne upotrebe sile, poboljšanju spremnosti za postupanje u vanrednim situacijama i masovnim traumatskim događajima, upravljanju stresom itd.

Na osnovu nalaza i zaključaka donetih tokom posete gore navedenim policijskim stanicama, u skladu sa članom 135. stav 3. Ustava Republike Kosovo i članom 17. stav 7. Zakona 05/L-019 o Ombudsmanu, Ombudsman:

PREPORUČUJE

Ministarstvu unutrašnjih poslova:

1. Da obezbede redovno snabdevanje uniformama i u dovoljnoj količini za sve policijske službenike.
2. Da se garantuje redovno snabdevanje higijenskim sredstvima i u dovoljnoj količini i da se poboljšaju higijenski uslovi.
3. Da se policijske stanice opreme funkcionalnom opremom za fotokopiranje i štampanje, da imaju dovoljnu zalihu tonera i pratećih materijala, kao i da se obezbedi redovno tehničko održavanje ove opreme.
4. Potrebno je održati adekvatnu obuku za policijsko osoblje za postupanje sa pritvorenim licima sa mentalnim oboljenjima.
5. U svim prostorijama/ćelijama centara za zadržavanje na zidove treba postaviti obaveštenja o pravima zadržanih lica.
6. Da se Policijska stanica "Jug" – Priština snabdeva osnovnom informatičkom opremom (PC).
7. Da se stvore namenski prostori za kratkotrajni boravak pritvorenih lica, da se izbegava boravak u radnim prostorima u Policijskoj stanici „Jug“ – Priština.
8. Da se stvore namenski prostori za kratkotrajni boravak pritvorenih lica, da se izbegava boravak u radnim prostorima u Policijskoj stanici „Sever“ – Priština.
9. Da se poveća broj vozila za prevoz za zadovoljavanje operativnih potreba Policijske stanice „Sever“ – Priština.
10. Sve prostorije za zadržavanje treba da budu operativne i funkcionalne, kamere treba da budu obezbeđene u svim delovima Centra za zadržavanje u Policijskoj stanici u Đakovici.
11. Da se preduzimaju radnje za renoviranje postojećeg objekta za poboljšanje uslova rada u Policijskoj stanici u Đakovici.
12. Da se obezbedi redovno održavanje vozila Policijske stanice u Đakovici, kako bi se izbegavali kvarovi.

13. Ombudsman ponavlja preporuku da se problemi otklone i da se operacionalizuje Centar za zadržavanje u policijskoj stanici u Mališevu.
14. Da se poveća broj vozila kako bi se zadovoljile operativne potrebe Policijske stanice u Orahovac.
15. Da se poveća broj policijskog osoblja u policijskoj stanici u Prizren, kako bi se adekvatno pokrile radne smene.
16. U Policijskoj stanici u Prizren da se obezbedi izgradnja kupatila unutar prostorija za zadržavanje, u skladu sa standardima za postupanje sa licima lišenim slobode.
17. Da se poveća broj kliničkih psihologa, odnosno da ima psihološke službe u svakom regionu Kosova, stvarajući uslove za obavljanje profesionalnih dužnosti.

U skladu sa članom 132, stav 3 Ustava Republike Kosovo (*„Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom“*) i člana 28 Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu (*„Autoriteti, kojima je Ombudsman uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, uključujući i disciplinske mere, treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja“*), ljubazno vas molimo da nas informišete o radnjama koje ćete preduzeti u vezi sa ovim

S poštovanjem,

Naim Qelaj

Ombudsman